

วารสารวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

ได้รับการประเมินคุณภาพวารสารวิชาการอยู่ในฐานข้อมูล TCI กลุ่ม 1

The Management of Information System for Personnel Management of Large Schools under the Office of Bangkok in North Bangkok

การจัดการระบบสารสนเทศในการบริหารงานบุคลากรในโรงเรียนขนาดใหญ่ สังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงเทพเหนือ

ณิญาพัฒน์ สิริเบญจศักดิ์¹, สจิวรรณ ทรพรพสุ²

Abstract

The objective of this research is to study the management of information system for personnel management of large schools in North Bangkok Metropolitan area.

The first candidates consisted of 296 people that were classified into 46 school administrators, who were directors and the assistants of personnel department. There are 159 teachers who work in the personnel department, 68 computer teachers and 23 routine officers. The second sample group consisted of five experts, who are the directions of information system for personnel management of schools that are under the office of Bangkok.

A five level rating scale questionnaire and interview inventory were employed as the instrument. Research data were statistically analyzed by using mean and standard deviation the research findings were summed up as follows:

1. The management of information system was overall at a high level at mean 4.04. After analysis in each aspect, it was found at high level ranking in the order of mean from high to low recruitment; an appointment soon followed by discipline for manpower and planning. The item with the lowest mean was leaving and resignation. Considered in each aspect found that every item was over all at a level.

2. The guidelines found that:

1) In term of manpower and planning, meetings were required in order to specify data items, analyzed data and information, assigned to the right personnel for the right job, appointed the committee to monitor the data storage and update the data form to be easier.

2) In terms of recruitment and position assignment needed to appoint a person responsible for checking, limiting, and setting the data system.

3) In terms of enhancing the efficiency of government work, there is the need for planning in order to limit and set the objectives and period of time. These checking

¹ ณิญาพัฒน์ สิริเบญจศักดิ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา, กรุงเทพมหานคร โทร 085-9468533, peewanja@hotmail.com

² สจิวรรณ ทรพรพสุ (รศ.ดร.) มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา, กรุงเทพมหานคร

วารสารวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

ได้รับการประเมินคุณภาพวารสารวิชาการอยู่ในฐานข้อมูล TCI กลุ่ม 1

and updating data system had to be every quarter of the year.

4) In terms of discipline and enforcement, there is the need to appoint person responsible for checking. It was needed to plan, aim, limit the period of time, allocate the budget and appoint person responsible for these items.

5) In terms of leaving and resignation, there should be adjustment of data presentation and updating based on the need. The data should be presented to the personnel immediately. In forming the result of data processing is needed. The data collecting must be modern, accurate, and easy to search.

Keyword: Personnel, Management, Management of Information System

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการจัดการระบบสารสนเทศในการบริหารงานบุคคลในโรงเรียนขนาดใหญ่ สังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงเทพเหนือและเพื่อเสนอแนวทางการพัฒนาการจัดการระบบสารสนเทศในการบริหารงานบุคคลในโรงเรียน ประชากรกลุ่มที่ 1 ที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนในตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษาและรองผู้อำนวยการสถานศึกษาฝ่ายบุคคล จำนวน 46 คน ครูที่ปฏิบัติหน้าที่ฝ่ายบุคคล จำนวน 159 คน ครูคอมพิวเตอร์ จำนวน 68 คน และเจ้าพนักงานธุรการปฏิบัติงาน 23 คน รวมทั้งสิ้น 296 คน ประชากรกลุ่มที่ 2 เป็นผู้เชี่ยวชาญที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาจัดการระบบสารสนเทศใน

การบริหารบุคคลในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงเทพเหนือ จำนวน 5 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามประมาณค่า 5 ระดับ และแบบสัมภาษณ์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา

ผลการวิจัย

1. การจัดการระบบสารสนเทศในการบริหารงานบุคคลในโรงเรียนขนาดใหญ่สังกัด กรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงเทพเหนือ โดยภาพรวม ทุกด้านมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก คือ มีค่าเฉลี่ย 4.04 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับจากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการสรรหาและการบรรจุแต่งตั้ง ด้านวินัยและการรักษาวินัย การวางแผนอัตรากำลังและการกำหนดตำแหน่ง และด้านการลาและการออกจากราชการ ส่วนหากพิจารณาเป็นรายข้อของแต่ละด้านพบว่า ทุกข้อของแต่ละด้านมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกข้อ

2. แนวทางการพัฒนาการจัดการระบบสารสนเทศในการบริหารงานบุคคลในโรงเรียนขนาดใหญ่ พบว่า

1) ด้านการวางแผนอัตรากำลังและการกำหนดตำแหน่ง ต้องประชุมกำหนดรายการข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลและสารสนเทศ กำหนดบุคลากรรับผิดชอบตามความสามารถ แต่งตั้งคณะกรรมการกำกับ ติดตามการจัดเก็บข้อมูล มีการปรับปรุงแบบฟอร์มที่ง่าย สะดวก การจัดเก็บข้อมูลต้องทันตามกำหนดระยะเวลา มีการพัฒนาระบบการจัดเก็บและการสืบค้นทันสมัยเป็นปัจจุบัน มีระบบสำรองข้อมูลเพื่อป้องกันการสูญหาย และจัดทำคู่มือประกอบการใช้ระบบสารสนเทศบุคคล

2) ด้านการสรรหาและการบรรจุแต่งตั้ง ต้องมีการแต่งตั้งผู้รับผิดชอบ มีการตรวจสอบและกำหนดระยะเวลา กำหนดวัตถุประสงค์ กำหนดขอบเขตการตรวจสอบข้อมูล ต้องตรวจสอบแหล่งที่มา ตรวจสอบ

ความสมบูรณ์ ความถูกต้องของข้อมูลและปรับปรุงแก้ไขข้อมูลเป็นปัจจุบัน ต้องจัดสรรงบประมาณ และต้องฝึกอบรมให้ความรู้บุคลากรในรูปแบบต่างๆ เพื่อนำไปพัฒนาการตรวจสอบข้อมูล

3) ด้านการเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ ต้องมีการวางแผน กำหนดวัตถุประสงค์ กำหนดขอบเขต กำหนดระยะเวลา ต้องตรวจสอบแหล่งที่มา ตรวจสอบความสมบูรณ์ ความถูกต้องของข้อมูลและปรับปรุงแก้ไขข้อมูลเป็นปัจจุบัน ต้องจัดสรรงบประมาณ แต่งตั้งผู้รับผิดชอบ มีการลดภาระงานของบุคลากร มีการตรวจเช็คและปรับข้อมูลให้ตรงกับความเป็นจริงทุกไตรมาส

4) ด้านวินัยและการรักษา ต้องมีการแต่งตั้งผู้รับผิดชอบในการตรวจสอบ ควรวางแผน กำหนดวัตถุประสงค์ กำหนดขอบเขต จัดสรรงบประมาณ กำหนดระยะเวลาในการตรวจสอบข้อมูล ส่วนการจัดเก็บข้อมูลควรมีการวางแผน มีการแต่งตั้งผู้รับผิดชอบ จัดสรรงบประมาณ การจัดเก็บโดยใช้ตู้เก็บเอกสาร หรือเครื่องคอมพิวเตอร์ หรือใช้อุปกรณ์บันทึก จัดทำระบบสืบค้นหาข้อมูลและสารสนเทศให้เป็นหมวดหมู่ และต้องตรวจสอบความถูกต้องในการจัดหน่วยหรือคลังข้อมูล

5) การลาและการออกจากราชการ ต้องปรับปรุงระบบการนำเสนอข้อมูลที่สมบูรณ์ ครบถ้วนถูกต้อง ให้เป็นปัจจุบัน ทันต่อการใช้งานและตรงต่อความต้องการ มีระบบเผยแพร่ข้อมูลให้บุคลากรได้ทราบในรูปแบบที่นำเสนอได้ทันที ด้านการประมวลผลข้อมูลต้องแจ้งให้ทราบถึงระบบประมวลผลสำเร็จหรือล้มเหลว การเก็บรวบรวมข้อมูลต้องทันสมัย และถูกต้องสมบูรณ์สืบค้นง่ายและรวดเร็ว

คำสำคัญ : การจัดการระบบสารสนเทศ, การบริหารงานบุคคล

บทนำ

ปัจจุบันความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีทางด้านคมนาคมยุคใหม่ได้ ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่มีผลต่อชีวิตมนุษย์อย่างคาดไม่ถึง ผู้ที่มีข่าวสารที่ทันสมัยและเข้าถึง ข้อมูลได้มากกว่าเป็นผู้ที่ได้เปรียบ และมีอำนาจในการต่อรอง ข้อมูลข่าวสารได้กลายเป็นสิ่งสำคัญ ที่คนแสวงหาสามารถนำมาวิเคราะห์ สังเคราะห์ ประมวลเพื่อจัดทำเป็นข้อมูลที่เหมาะสมสำหรับ แต่ละบุคคลแต่ละวัตถุประสงค์ที่เรียกว่าสารสนเทศ ผสมกับความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเจริญรุดหน้าอย่างรวดเร็ว ทำให้เทคโนโลยีสารสนเทศกลายเป็นสิ่งที่มิ อธิพลต่อสังคม เศรษฐกิจ การเมือง วัฒนธรรม และการศึกษา (เรื่องวิทย์ นนทะภา, 2547) นอกจากนี้ การมีเทคโนโลยีสารสนเทศที่ดีจะช่วย เสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่ประเทศได้ในที่สุด(เฉลิม ศรีผดุง, 2543) การใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาเพื่อให้การศึกษา รัฐบาลได้ยึดภารกิจหลักสำคัญ คือ การลงทุนพัฒนาคุณภาพของพลเมือง ได้แก่ การสร้างพลเมืองที่อ่านออกเขียนได้ และบุคลากรมีทักษะทางเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างเพียงพอ ทั้งนี้เห็นได้จาก แผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 11 พ.ศ. 2555 - 2559 ในยุทธศาสตร์ที่ 4 ขยายโอกาสการเข้าถึงบริการทางการศึกษา และการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต โดยจุดมุ่งหมายเร่งขยายการเข้าถึง บริการการศึกษาอย่างทั่วถึงทั้งในเมืองและชนบททุกระดับ/ประเภท กระจายโอกาสและสร้างความเป็นธรรมให้กับกลุ่มผู้ด้อยโอกาสต่าง ๆ ให้ได้รับบริการทางการศึกษาทั้งในระบบโรงเรียนและนอกระบบโรงเรียน เพื่อให้ผู้เรียนได้รับโอกาสในการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต ตลอดจนการพัฒนากระบวนการผลิตสารสนเทศ ให้สามารถนำมาใช้ในการบริหารจัดการได้อย่างเหมาะสม และกลยุทธ์และแนวทางการดำเนินงาน ในข้อที่ 3. พัฒนาคุณภาพเทคโนโลยีสารสนเทศทาง

การศึกษา 3.1 ส่งเสริมให้ผู้เรียน สถานศึกษา และหน่วยงานทางการศึกษา ทุกระดับ/ประเภทการศึกษา เข้าถึงระบบเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่ทันสมัยอย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพ 3.2 พัฒนาระบบฐานข้อมูลกลางทางการศึกษาให้เป็นเอกภาพ มีมาตรฐานเดียวกัน โดยเชื่อมโยงข้อมูลการศึกษาทุกระดับ/ประเภทการศึกษา 3.3 นำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาใช้ในการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการและการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ และ 3.4 จัดให้มีศูนย์กลางในการจัดเก็บรวบรวม และเผยแพร่ข้อมูลสื่อ การเรียนการสอนที่มีคุณภาพ ทันสมัย ได้มาตรฐาน และใช้เป็นแหล่งแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ของผู้เรียน ครูและคณาจารย์ นอกจากนี้ สถานศึกษา ต้องตระหนักถึงการจัดระบบบริหารที่เป็นเชิงระบบ สอดรับกับการจัดการศึกษาที่ส่งผลถึงคุณภาพผู้เรียนให้มากที่สุด นอกจากนี้การจัดเตรียมความพร้อมในระบบสารสนเทศภายในสถานศึกษาและการนำข้อมูลไปใช้ต้องเป็นหัวใจของการบริหารจัดการในสถานศึกษาซึ่งสถานศึกษาต้องดำเนินการวางระบบบริหารจัดการ พัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อให้ผู้เรียนเกิดคุณภาพ ซึ่งมีกฎหมาย กฎกระทรวง และประกาศสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่เกี่ยวข้องที่ต้องดำเนินการ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2554)

ในการวางแผนพัฒนาการศึกษาและการกำหนดนโยบาย ตลอดจนการบริหารการศึกษาและการจัดการศึกษา ซึ่งมีความจำเป็นที่จะต้องใช้ระบบสารสนเทศช่วยในการบริหารและจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ เช่น การจัดเก็บข้อมูล การจัดระเบียบข้อมูล การประมวลผลข้อมูล และการสื่อสารข้อมูลให้มีความถูกต้องและรวดเร็ว โดยเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ได้เข้ามามีส่วนช่วยในการสนับสนุนให้การดำเนินงานมีความคล่องตัวเป็นระบบ ซึ่งส่งผลให้ผู้บริหารงานบุคลากรและผู้ที่เกี่ยวข้องกับระบบ

สารสนเทศมีความจำเป็น ที่จะต้องมีความรู้ ความเข้าใจในหลักการ และอุปกรณ์ทางเทคโนโลยี เพื่อสามารถนำเทคโนโลยี สารสนเทศมาใช้ในระบบการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ (กรมสามัญศึกษา, 2538)

นอกจากนี้ (นพรัตน์ ผือโย, 2546) ในการบรรลุวัตถุประสงค์ดังกล่าว การกำหนด แนวทางการจัดการศึกษาของประเทศต้องมุ่งให้ความสำคัญต่อยุทธศาสตร์การพัฒนาทรัพยากร มนุษย์ที่มีสติปัญญา มีวิจรรย์ญาณ มีการเรียนรู้ตลอดชีวิต มีทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และกำหนดให้มีการผลิตสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ และเทคโนโลยีการศึกษาอื่นให้การเร่งรัดพัฒนาขีดความสามารถในการผลิต สนับสนุนและพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา (สำนักงานปฏิรูปการศึกษา, 2544) ได้มีการปรับปรุงพัฒนาการบริหารและจัดการ ทั้งในด้านรูปแบบวิธีการ วิทยาการ เทคโนโลยีข้อมูลสารสนเทศ รวมทั้งการส่งเสริมการกระจายความรับผิดชอบในการจัด การศึกษาไปสู่หน่วยงานระดับจังหวัดและโรงเรียนมากขึ้น (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2541)

งานบุคคลเป็นองค์ประกอบที่สำคัญอย่างหนึ่งในระบบการจัดการศึกษาของโรงเรียน เพราะบุคลากรถือได้ว่าเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีความสำคัญอย่างยิ่งที่จะพัฒนาองค์กร ดังนั้นจึงมีความ จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการจัดระบบงานเกี่ยวกับบุคคลขององค์กร เพื่อการบริหารงานที่มีประสิทธิภาพ การบริหารงานบุคคลในโรงเรียนในปัจจุบันนั้นมีรายละเอียดที่ซับซ้อนและข้อมูลค่อนข้างมาก ซึ่งอาจเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้โรงเรียนจัดการข้อมูลให้เป็นระบบได้ไม่ดีเท่าที่ควร การสืบค้นข้อมูลไม่สะดวกและเกิดความล่าช้าไม่ทันต่อความต้องการที่จะนำข้อมูลไปปฏิบัติได้จริง และบางครั้งเกิดความผิดพลาดทางการรายงานข้อมูลก่อให้เกิดปัญหาในการบริการข้อมูลและไม่สามารถนำข้อมูลไปใช้ในการตัดสินใจได้ทันกับสถานการณ์

จากงานวิจัยที่ได้ศึกษาค้นคว้ามาได้ค้นพบถึงสิ่งที่สะท้อนชัดเจนถึงสภาพและปัญหาในการจัดการระบบสารสนเทศในการบริหารงานบุคคลของโรงเรียน ด้านการจัดระบบข้อมูลสารสนเทศบุคคลมีการจัดเก็บข้อมูลในรูปแบบเอกสารหรือ กระดาษเป็นหน้าและเป็นแฟ้ม ทำให้ข้อมูลไม่เป็นปัจจุบัน ข้อมูลสารสนเทศข้อมูลสารสนเทศ บางครั้งมีความคลาดเคลื่อนไม่ตรงกับความเป็นจริง การสืบค้นการแปลความหมายล่าช้าไม่คล่องตัว ทำให้เสียเวลาไม่ทันในเวลาที่ต้องการ ซึ่งอาจก่อให้เกิดปัญหาอื่น ๆ

1. ด้านระบบการประมวลผล ไม่มีระบบการประมวลผล ต้องใช้การประมวลผลโดยผู้ปฏิบัติทำให้เกิดการแปลความหมายไม่ตรงตามความต้องการ การดำเนินงานล่าช้าไม่ทันต่อความต้องการไม่สอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้ที่นำไปใช้ในการตัดสินใจในกิจกรรมต่าง ๆ

2. คอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ไม่เพียงพอขาดวัสดุอุปกรณ์ดำเนินการ คอมพิวเตอร์รุ่นเก่ามีคุณสมบัติต่ำไม่อาจคุ้มค่ากับการปรับปรุงคุณภาพ ขาดแคลนด้านซอฟต์แวร์โปรแกรมการใช้งาน ด้านต่าง ๆ มีไม่เพียงพอและอุปกรณ์บางอย่างไม่เอื้อต่อการใช้งาน

3. ครูอาจารย์มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับงานสารสนเทศค่อนข้างน้อยไม่สูงพอบุคลากร ขาดความรู้ขาดทักษะในการจัดการระบบสารสนเทศงานบุคลากรมีการจัดกระทำด้วยมือ การดำเนินการล่าช้า

4. เจ้าหน้าที่ดูแลยังขาดความรู้และทักษะเฉพาะด้าน ด้านการใช้ไม่มีผู้ดูแลรักษาการบริหารจัดการคอมพิวเตอร์

5. ขาดการพัฒนาครูอาจารย์ให้มีความรู้ความเข้าใจในหลักการและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดระบบสารสนเทศ

จากแนวนโยบายของแผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 11 พ.ศ. 2555 - 2559 ในยุทธศาสตร์ที่ 4 และกลยุทธ์และแนวทางการดำเนินงาน

และในการพัฒนาปรับเปลี่ยนแนวทาง นโยบายในด้านต่าง ๆ ในภาครัฐนั้นส่งผลถึงระบบการบริหารจัดการในด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะการบริหารจัดการระบบสารสนเทศในการบริหารงานบุคคลต้องให้สอดคล้องไปในแนวทางเดียวกัน อีกทั้งต้องสนองต่อความต้องการของผู้ที่ต้องการบริโภคข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้อง รวดเร็ว ทันสมัย ตรงต่อความต้องการ จากงานวิจัยเกี่ยวกับการจัดการระบบสารสนเทศในการบริหารงานบุคลากรที่ได้กล่าวถึงมาข้างต้น แสดงให้เห็นถึงสภาพปัญหาของระบบสารสนเทศที่ใช้ประกอบกระบวนการบริหาร ดังนั้นงานวิจัยฉบับนี้ผู้วิจัยจึงต้องการจะศึกษาสภาพการจัดการระบบสารสนเทศในการบริหารงานบุคคลส่งผลอย่างไรต่อการบริหารบุคคลในโรงเรียนขนาดใหญ่สังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงเทพมหานคร เพื่อให้การพัฒนาสารสนเทศในการบริหารงานบุคคลของโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการจัดการระบบสารสนเทศในการบริหารงานบุคคลในโรงเรียนขนาดใหญ่สังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงเทพมหานคร

2. เพื่อเสนอแนวทางการพัฒนาการจัดการระบบสารสนเทศในการบริหารงานบุคคลในโรงเรียน

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ โดยประชากรกลุ่มที่ 1 เป็นผู้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการระบบสารสนเทศในการบริหารบุคคลในโรงเรียนขนาดใหญ่สังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงเทพมหานคร จำนวน 23 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 296 คน ประกอบด้วยผู้อำนวยการสถานศึกษา 23 คน ผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 23 คน รองผู้อำนวยการ

วารสารวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

ได้รับการประเมินคุณภาพวารสารวิชาการอยู่ในฐานข้อมูล TCI กลุ่ม 1

สถานศึกษาฝ่ายบริหารงานบุคคล จำนวน 23 คน ครูคอมพิวเตอร์ปฏิบัติงานด้านสารสนเทศงานบุคคล จำนวน 68 คน ครูที่ได้รับมอบหมายปฏิบัติหน้าที่งานด้านบุคคล จำนวน 159 คน และเจ้าพนักงานธุรการที่ปฏิบัติงานบุคคล จำนวน 23 คน ประชากรกลุ่มที่ 2 เป็นผู้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาจัดการระบบสารสนเทศในการบริหารบุคคลในโรงเรียน ประกอบด้วย ผู้เชี่ยวชาญการจัดการระบบสารสนเทศในงานด้านบุคคล และผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่ที่ประสบความสำเร็จในการบริหารงานบุคคลผู้เชี่ยวชาญและมีประสบการณ์ในการบริหารงานบุคคลในโรงเรียนที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาจัดการระบบสารสนเทศในการบริหารบุคคลในโรงเรียน ประกอบด้วย ผู้เชี่ยวชาญการจัดการระบบสารสนเทศในงานด้านบุคคล สังกัดสำนักงานเขตจตุจักร จำนวน 1 คน ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานไม่ต่ำกว่า 10 ปี และผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่ที่มีประสบการณ์ในการบริหารงานไม่ต่ำกว่า 10 ปี ประสบความสำเร็จในการจัดการระบบสารสนเทศในการบริหารงานบุคคลโดยผ่านการรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาจากหน่วยงานภายในและภายนอกสถานศึกษา จำนวน 4 คน รวมทั้งสิ้น 5 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบไปด้วย แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ แบบสอบถามจะสอบถามเกี่ยวกับการจัดการระบบสารสนเทศในการบริหารงานบุคคลในโรงเรียนขนาดใหญ่ สังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงเทพเหนือ 5 ด้าน คือ 1) การวางแผนอัตรากำลังและการกำหนดตำแหน่ง 2) การสรรหาและการบรรจุแต่งตั้ง 3) การเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ 4) วินัยและการรักษาวินัย 5) การลาและการออกจากราชการ และเครื่องมือที่ใช้มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) ซึ่งมี 5 ระดับ ข้อมูลที่ได้ผู้วิจัยวิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ส่วนแบบสัมภาษณ์ จะสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับการเสนอแนวทางการพัฒนาการจัดการระบบสารสนเทศในการบริหารงานบุคคล 5 ด้าน ซึ่งจะพิจารณาจากผลการวิเคราะห์การจัดระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารงานบุคคลที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับต่ำ และข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์จะนำไปวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis)

ผลการวิจัย

1. การจัดการระบบสารสนเทศในการบริหารงานบุคลากรของในโรงเรียนขนาดใหญ่ สังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงเทพเหนือ โดยภาพรวมการจัดการระบบสารสนเทศในการบริหารงานบุคลากรของในโรงเรียนขนาดใหญ่ สังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงเทพเหนือ สรุปได้ว่า

1.1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่มีการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาโท รองลงมาคือปริญญาตรีและปริญญาเอก ระดับปริญญาบัณฑิต (ป.บัณฑิต) มีจำนวนน้อยที่สุด ตำแหน่งพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามเป็นผู้บริหาร และครู คิดเป็นร้อยละ 50 เท่ากัน ประสบการณ์ในการทำงานพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีประสบการณ์การทำงานในตำแหน่งที่รับผิดชอบ 15 ปีขึ้นไป รองลงมาคือ 11-15 ปี ตามด้วย 6-10 ปี ส่วนจำนวนน้อยที่สุด คือ 1-5 ปี

1.2 การจัดการระบบสารสนเทศในการบริหารงานบุคลากรของในโรงเรียนขนาดใหญ่ สังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงเทพเหนือ ประกอบด้วยการจัดระบบสารสนเทศ 5 ด้าน คือ 1) ด้านการวางแผนอัตรากำลังและการกำหนดตำแหน่ง 2) ด้านการสรรหาและการบรรจุแต่งตั้ง 3) ด้านการเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ 4) ด้านวินัยและการรักษาวินัย 5) ด้านการลาและการออกจากราชการ โดยภาพรวมการจัดการระบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร

บุคลากรส่วนใหญ่มีการจัดทำสารสนเทศในสัดส่วนที่ใกล้เคียงกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกด้านโดยเรียงลำดับมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการสรรหาและการบรรจุแต่งตั้ง ด้านวินัยและการรักษาวินัย การวางแผนอัตรากำลัง และการกำหนดตำแหน่ง และด้านการลาและการออกจากราชการ ส่วนที่มีการจัดทำมากที่สุด 3 ด้าน คือ ด้านการสรรหาและการบรรจุแต่งตั้ง ด้านการวางแผนอัตรากำลังและการกำหนดตำแหน่ง ด้านวินัยและการรักษาวินัย ด้านการลาและการออกจากราชการ ส่วนด้านที่มีการจัดทำสารสนเทศน้อยที่สุดคือ ด้านการเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ

2. แนวทางการพัฒนาการจัดการระบบสารสนเทศในการบริหารงานบุคคลในโรงเรียน

2.1 ด้านการวางแผนอัตรากำลังและการกำหนดตำแหน่ง ต้องประชุมกำหนดรายการข้อมูลวิเคราะห์ข้อมูลและสารสนเทศ กำหนดบุคลากรรับผิดชอบตามความสามารถ แต่งตั้งคณะกรรมการกำกับ ติดตามการจัดเก็บข้อมูล มีการปรับปรุงแบบฟอร์มที่ง่าย สะดวก การจัดเก็บข้อมูลต้องทันตามกำหนดระยะเวลา มีการพัฒนาระบบการจัดเก็บและการสืบค้นทันสมัยเป็นปัจจุบัน มีระบบสำรองข้อมูลเพื่อป้องกันการสูญหายและจัดทำคู่มือประกอบการใช้ระบบสารสนเทศบุคคล

2.2 ด้านการสรรหาและการบรรจุแต่งตั้ง ต้องมีการแต่งตั้งผู้รับผิดชอบ มีการตรวจสอบและกำหนดระยะเวลา กำหนดวัตถุประสงค์ กำหนดขอบเขตการตรวจสอบข้อมูล ต้องตรวจสอบแหล่งที่มา ตรวจสอบความสมบูรณ์ ความถูกต้อง ของข้อมูลและปรับปรุงแก้ไขข้อมูลเป็นปัจจุบัน ต้องจัดสรรงบประมาณ และต้องฝึกอบรมให้ความรู้บุคลากรในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อนำไปพัฒนาการตรวจสอบข้อมูล

2.3 ด้านการเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ ต้องมีการวางแผน กำหนดวัตถุประสงค์

กำหนดขอบเขต กำหนดระยะเวลา ต้องตรวจสอบแหล่งที่มา ตรวจสอบความสมบูรณ์ ความถูกต้อง ของข้อมูลและปรับปรุงแก้ไขข้อมูลเป็นปัจจุบัน ต้องจัดสรรงบประมาณ แต่งตั้งผู้รับผิดชอบ มีการลดภาระงานของบุคลากร มีการตรวจเช็คและปรับข้อมูลให้ตรงกับความ เป็นจริงทุกไตรมาส

2.4 ด้านวินัยและการรักษา ต้องมีการแต่งตั้งผู้รับผิดชอบในการตรวจสอบ ควรวางแผน กำหนดวัตถุประสงค์ กำหนดขอบเขต จัดสรรงบประมาณ กำหนดระยะเวลาในการตรวจสอบข้อมูล ส่วนการจัดเก็บข้อมูลควรมีการวางแผน มีการแต่งตั้งผู้รับผิดชอบ จัดสรรงบประมาณ การจัดเก็บโดยใช้ตู้เก็บเอกสาร หรือเครื่องคอมพิวเตอร์ หรือใช้อุปกรณ์บันทึก จัดทำระบบสืบค้นหาข้อมูลและสารสนเทศให้เป็นหมวดหมู่ และต้องตรวจสอบความถูกต้องในการจัดหน่วยหรือคลังข้อมูล

2.5 การลาและการออกจากราชการ ต้องปรับปรุงระบบการนำเสนอข้อมูลที่สมบูรณ์ ครบถ้วนถูกต้อง ให้เป็นปัจจุบัน ทันต่อการใช้งานและตรงต่อความต้องการ มีระบบเผยแพร่ข้อมูลให้บุคลากรได้ทราบในรูปแบบที่นำเสนอได้ทันที ด้านการประมวลผลข้อมูลต้องแจ้งให้ทราบถึงระบบประมวลผลสำเร็จหรือล้มเหลว การเก็บรวบรวมข้อมูลต้องทันสมัย และถูกต้องสมบูรณ์สืบค้นง่ายและรวดเร็ว

อภิปรายผล

1. การจัดการระบบสารสนเทศในการบริหารบุคคลในโรงเรียนขนาดใหญ่สังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงเทพเหนือ

จากการวิจัยการจัดการระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารบุคคลในโรงเรียนขนาดใหญ่สังกัด กรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงเทพเหนือ จำนวน 5 ด้าน คือ 1) การวางแผนอัตรากำลังและการกำหนดตำแหน่ง 2) การสรรหาและการบรรจุแต่งตั้ง 3) การเสริมสร้าง

ประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ 4) วินัยและการรักษาวินัย 5) การลาและการออกจากราชการ และมีการดำเนินงานการจัดระบบสารสนเทศ จำนวน 5 ขั้นตอน 1) ขั้นตอนการวางแผนจัดเก็บข้อมูล 2) ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล 3) ขั้นตอนตรวจสอบข้อมูล 4) ขั้นตอนการจัดเก็บข้อมูล 5) ขั้นตอนนำข้อมูลไปใช้ มีประเด็นที่จะนำมาอภิปรายโดยภาพรวมทุกด้านมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะทุกโรงเรียนให้ความสำคัญกับการจัดระบบสารสนเทศ และมีการวางแผนอย่างเป็นระบบ บุคลากรที่รับผิดชอบมีความรู้ความสามารถตรงกับงานในทุกๆด้าน

1.1 ขั้นตอนการรวบรวมข้อมูล มีการประชุมวางแผนเพื่อกำหนดรายการข้อมูลที่ต้องการ มีการสร้างหรือจัดหาเครื่องมือให้สอดคล้องกับลักษณะของข้อมูลให้เพียงพอ มีการกำหนดบุคลากรรับผิดชอบในการรวบรวมข้อมูล มีปฏิทินกำหนดเวลาการรวบรวมข้อมูล มีการแต่งตั้งคณะกรรมการกำกับ ติดตามการดำเนินการรวบรวมข้อมูลสอดคล้องกับ จันทิรา จันทเลิศ (2548) พบว่า สภาพการจัดการระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อการประกันคุณภาพสถานศึกษาส่วนใหญ่ มีการวางแผนอย่างเป็นระบบ กำหนดวัตถุประสงค์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แต่งตั้งผู้รับผิดชอบในการตรวจสอบข้อมูลการประมวลผล โดยคำนึงถึงความรู้ ความสามารถ สำหรับข้อค้นพบของ จันทรพร เสริมศักดิ์ (2549) ก็พบว่าส่วนใหญ่ได้วางแผนการเก็บรวบรวมข้อมูลอย่างเป็นระบบกำหนดวัตถุประสงค์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล แต่งตั้งผู้รับผิดชอบในการเก็บรวบรวมข้อมูลและใช้เครื่องคอมพิวเตอร์เก็บรวบรวมข้อมูล รายการข้อมูลสารสนเทศที่ต้องจัดเก็บ มีการกำหนดขอบเขตข้อมูล รายการข้อมูล ควรมีผู้รับผิดชอบที่แน่นอนแม้โรงเรียนจะไม่มีกรอบอัตรากำลัง มีวิธีการจัดเก็บและสร้างเครื่องมือเก็บให้เหมาะสมกับแหล่งข้อมูล และมีการรวบรวมข้อมูลจากแหล่งทั้งในและนอกโรงเรียน ในขณะที่

อรอุมา แก้วสว่าง (2548) พบว่า ในด้านการวางแผนจัดเก็บข้อมูล ส่วนใหญ่มีการจัดทำรายการข้อมูลที่ต้องการ มีการออกแบบระบบจัดเก็บและประมวลผลด้านการเก็บรวบรวมข้อมูล ส่วนใหญ่มีระบบและวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล สามารถเก็บรวบรวมข้อมูลได้ภายในระยะเวลาที่กำหนดผู้รับผิดชอบมีความรู้และประสบการณ์และมีการประชุมชี้แจงให้ทราบเกี่ยวกับการปฏิบัติในแนวทางเดียวกันก่อนทำการเก็บข้อมูล ส่วน จันทิรา จันทเลิศ (2548) พบว่า สภาพการจัดการระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อการประกันคุณภาพสถานศึกษาส่วนใหญ่ มีการวางแผนอย่างเป็นระบบ กำหนดวัตถุประสงค์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แต่งตั้งผู้รับผิดชอบในการตรวจสอบข้อมูลการประมวลผล โดยคำนึงถึงความรู้ ความสามารถ

1.2 ขั้นตอนการตรวจสอบข้อมูล มีการตรวจสอบข้อมูลตามปฏิทินการปฏิบัติงาน มีการจัดเก็บข้อมูลให้ครบครอบคลุมทุกภาระงานตามเวลาที่กำหนด มีการติดตาม ตรวจสอบความถูกต้อง ความครบถ้วน ความเพียงพอ และ ความเชื่อถือได้ของข้อมูลตามความต้องการ ขณะเดียวกันกระทรวงศึกษาธิการ ก็ได้สรุปว่า ข้อมูลที่เก็บรวบรวมมาได้ก่อนที่จะนำไปประมวลผลควรมีการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลก่อน เนื่องจากในระบบการจัดเก็บและการบันทึกข้อมูลอาจมีข้อผิดพลาดเกิดขึ้นได้เสมอ การตรวจสอบข้อมูลโดยทั่วไปกระทำใน 3 ลักษณะ คือ ความถูกต้องของข้อมูล พิจารณาจากความเหมาะสมระหว่างข้อมูลในส่วนย่อยและส่วนรวม ความสมเหตุสมผลของข้อมูล และความเกี่ยวข้องของข้อมูลตามความต้องการความสมบูรณ์ของข้อมูล อาจพิจารณาจากความครบถ้วนของข้อมูลและความเพียงพอของข้อมูลตามต้องการความเป็นปัจจุบันของข้อมูล อาจพิจารณาจาก วัน เวลาที่ระบุในเอกสารหรือแหล่งข้อมูลนั้น ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งข้อมูลทุติยภูมิ ซึ่งเป็นข้อมูลที่หน่วยงานอื่น หรือบุคคลอื่น ๆ เป็นผู้

จัดเก็บต้องพิจารณาช่วงเวลาของการเกิดหรือการจัดเก็บข้อมูลเหล่านั้น ตรงกับความต้องการใช้หรือไม่ ขณะที่ อรุณา แก้วสว่าง(2548) ได้กล่าวว่าด้านการตรวจสอบข้อมูลส่วนใหญ่มีการตรวจสอบความชัดเจนของการเขียนข้อมูล ซึ่งคล้ายกับผลการศึกษาของ จันทรพร เสงี่ยมพักตร์(2549) ที่เสนอแนะว่าต้องตรวจสอบข้อมูลทุกครั้งที่ได้รวบรวมข้อมูลตรงตามวัตถุประสงค์ของระบบสารสนเทศส่วนปัญหาของการตรวจสอบข้อมูล พบว่า บุคลากรมีจำกัด มีการะงาานมากขาดความรู้ความชำนาญในด้านการตรวจสอบข้อมูล ข้อมูลมีปริมาณมาก และไม่เป็นปัจจุบันข้อค้นพบจากการศึกษาของ จันทรพร เสงี่ยมพักตร์ (2549)ก็พบว่า ปัญหาการตรวจสอบข้อมูลคือ บุคลากรมีจำกัด มีการะงาานมาก ขาดความรู้ ความชำนาญ ไม่มีผู้รับผิดชอบโดยตรง และข้อมูลบางอย่างไม่เป็นปัจจุบัน มีการเปลี่ยนแปลง ขาดความต่อเนื่องสำหรับข้อเสนอแนะในการตรวจสอบข้อมูล พบว่า ควรจ้างบุคลากรที่มีความรู้ความชำนาญในด้านการตรวจสอบข้อมูลมาทำงานเฉพาะกิจ ควรมีการติดตาม ตรวจสอบ และปรับปรุงข้อมูลให้เป็นปัจจุบันทันสมัยอยู่เสมอ ควรจัดฝึกอบรมหรือให้ความรู้ในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อพัฒนาบุคลากรในด้านการตรวจสอบข้อมูลส่วนกิตติศักดิ์ เจริญศรี(2550) ได้ศึกษาการดำเนินงานเทคโนโลยีสารสนเทศของโรงเรียนอัสสัมชัญลำปาง พบว่า ได้ตรวจสอบข้อมูลด้วยวิธีการเก็บข้อมูลที่เกี่ยวข้อง และข้อมูลที่ได้นำตรงตามเนื้อหาของสารสนเทศที่ต้องการกำหนดผู้รับผิดชอบที่มีความรู้ความสามารถในการตรวจสอบข้อมูล ตรวจสอบข้อมูลด้วยการเปรียบเทียบกับข้อมูลในอดีต ตรวจสอบข้อมูลด้วยการสุ่มตรวจ และตรวจสอบข้อมูลให้เป็นปัจจุบันจากแหล่งข้อมูลที่ได้มา ในขณะที่ เทพฤทธิ์ วรรณมะกอก (2550) ได้ศึกษาการดำเนินงานระบบสารสนเทศของโรงเรียนในเครือข่ายสามัคคี อำเภอมะนัง จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ด้านการตรวจสอบข้อมูล ผู้บริหาร

โรงเรียนและผู้ปฏิบัติงานด้านระบบสารสนเทศส่วนใหญ่ได้ตรวจสอบความเป็นปัจจุบันของข้อมูล ได้ตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูล และตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล นอกจากนี้ยังได้ตรวจสอบแหล่งที่มาของข้อมูลและการปรับปรุงแก้ไขข้อมูลที่ตรวจสอบพบข้อผิดพลาด สำหรับ นันทนา บริรักษ์ (2550) ได้ศึกษาการดำเนินงานระบบสารสนเทศของโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาอมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่ พบว่าบุคลากรที่รับผิดชอบการตรวจสอบข้อมูลขาดความรู้ ความเข้าใจ และความถนัดในการตรวจสอบข้อมูลอย่างแท้จริงขาดวัสดุอุปกรณ์ เทคโนโลยีที่ทันสมัย และมีประสิทธิภาพในการตรวจสอบข้อมูล ไม่มีคณะกรรมการในการตรวจสอบข้อมูลทำให้ข้อมูล เกิดความผิดพลาดได้ง่ายในแต่ละฝ่ายงานไม่ได้ตรวจสอบข้อมูลก่อนส่งข้อมูลส่งผลให้ข้อมูลมีความคลาดเคลื่อนไม่ตรงกับความเป็นจริง

1.3 ขั้นตอนการประมวลผลข้อมูล มีการจัดให้มีวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือที่มีประสิทธิภาพ ทันสมัย และเพียงพอ มีการจัดให้มีการอบรมเพื่อพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ ความเข้าใจด้านการ ใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ในด้านการประมวลผลข้อมูล ดำเนินการส่งเสริมให้บุคลากรเห็นความสำคัญและใช้ข้อมูลต่างๆ ในการวางแผนและพัฒนางาน มีการประมวลผลข้อมูลเฉพาะสารสนเทศที่สถานศึกษากำหนดขอขบช่วยไว้ ผลการศึกษาของ จันทรพร เสงี่ยมพักตร์ (2549) พบว่า ปัญหาการเก็บรวบรวมข้อมูลคือ บุคลากรมีจำกัด มีการะงาานมาก ขาดความรู้ความเชี่ยวชาญ และไม่มีผู้รับผิดชอบโดยตรงส่วนข้อเสนอแนะการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ ควรจัดหาบุคลากรเพิ่มเติมหรือจ้างบุคลากรที่มีความรู้ความชำนาญในด้านการเก็บรวบรวมข้อมูลมาทำงานเต็มเวลา หรือบางเวลาควรพัฒนาบุคลากรโดยการจัดอบรมหรือให้ความรู้ในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อให้เกิดความรู้ความชำนาญในการเก็บรวบรวม

ข้อมูล มากยิ่งขึ้น ควรจัดหาและจัดสรรงบประมาณสนับสนุนในการดำเนินงานเก็บรวบรวมข้อมูลให้เพียงพอต่อการดำเนินงาน ควรเก็บรวบรวมข้อมูลอย่างสม่ำเสมอ จัดการข้อมูลให้เป็นปัจจุบัน และจัดเก็บรวบรวมข้อมูลให้เป็นระบบ ซึ่งข้อค้นพบนี้คล้ายกับที่ วรพงษ์ สันติวงศ์(2539) ได้กล่าวว่า ควรมีการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ที่มีความรู้ และทักษะในการใช้งานเครื่องคอมพิวเตอร์และทักษะการจัดการสารสนเทศ สำหรับ สิทธิชัย โชนงนุช(2540) พบว่าควรเพิ่มบุคลากรในงานสารสนเทศ จัดอบรมให้ความรู้ด้านสารสนเทศ ในขณะที่ผลการศึกษาของ จันทพร เสงี่ยมพิกตร์(2549) ก็พบว่า ควรจ้างบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถและความชำนาญมาทำงานแยกจากงานสอนหรือแต่งตั้งผู้รับผิดชอบทำหน้าที่โดยเฉพาะและลดเวลาสอนลง จัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับความสำคัญของสารสนเทศให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องด้านการตรวจสอบข้อมูล พบว่า ได้มีการแต่งตั้งผู้รับผิดชอบ และกำหนดระยะเวลาในการตรวจสอบข้อมูล ได้กำหนดวัตถุประสงค์ในการตรวจสอบข้อมูลพร้อมทั้งได้ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลและได้ปรับปรุงแก้ไขข้อมูลที่ตรวจสอบพบข้อผิดพลาด ได้กำหนดขอบเขตด้านการตรวจสอบข้อมูล ได้วางแผนและตรวจสอบแหล่งที่มาของข้อมูลด้านการประมวลผลข้อมูล พบว่า การจัดการระบบสารสนเทศของโรงเรียนบ้านกองแขก อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ ในด้านการประมวลผลข้อมูลนั้น ได้มีการแต่งตั้งผู้รับผิดชอบในการประมวลผลข้อมูล ได้ประมวลผลข้อมูลตามขอบเขตงานของโรงเรียน พร้อมทั้งได้กำหนดระยะเวลาในการประมวลผลข้อมูล ได้ประมวลผลข้อมูลโดยการจัดเรียงข้อมูลหรือการจัดกลุ่มได้ประมวลผลโดยใช้แรงงานคนเป็นหลักโดยมีอุปกรณ์ช่วย และได้ตรวจสอบความถูกต้องแล้วแก้ไขปรับปรุงเมื่อมีความผิดพลาดในการประมวลผลข้อมูล ได้มีการวางแผนและกำหนดวัตถุประสงค์ในการ

ประมวลผลข้อมูลโดยประมวลผลข้อมูลโดยการคำนวณ และ อรุมา แก้วสว่าง(2548) ได้กล่าวว่าการประมวลผลส่วนใหญ่มีการเลือกใช้เทคนิควิธีการในการวิเคราะห์และประมวลผลปัญหาการประมวลผล พบว่าบุคลากรมีจำกัด มีภาระงานมาก ขาดความรู้ความชำนาญในด้านการประมวลผลข้อมูล งบประมาณในการดำเนินงานประมวลผลข้อมูล ไม่เพียงพอโปรแกรมที่ใช้งานสำหรับการประมวลผลข้อมูล จากต้นสังกัดไม่สมบูรณ์และมีการเปลี่ยนแปลงบ่อย ข้อมูลไม่เป็นปัจจุบัน และไม่สมบูรณ์ ขาดวิธีการประมวลผลข้อมูลที่เป็นระบบ

1.4 ขั้นตอนการนำเสนอข้อมูลและสารสนเทศ
ไปใช้ตามความต้องการของบุคลากร มีการกำหนดรูปแบบการนำเสนอเพื่อเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์และบริการตรงต่อความต้องการและสะดวกต่อการนำไปใช้ดำเนินการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศที่สำคัญเผยแพร่ตรงต่อความต้องการ มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลกับหน่วยงานอื่นให้ทันสมัยอยู่เสมอโดยการเชื่อมโยงให้เป็นเครือข่ายและเชื่อมตรงกับหน่วยงานอื่น มีการกำหนดบุคลากรที่มีความรู้ ความชำนาญรับผิดชอบในการรายงานผลให้ สอดคล้องกับหน่วยงานอื่น มีการประเมินความพึงพอใจ และความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้อง จันทิรา จันทเลิศ (2548) ระบุว่ามีการนำเสนอข้อมูลโดยใช้แผนภูมิ สำหรับการนำข้อมูลสารสนเทศไปใช้ได้นำข้อมูลสารสนเทศไปใช้รายงานการประเมินผลตนเอง (SAR) และรองรับการประเมินจากหน่วยงานภายนอก (สมศ.) ในส่วนสถานศึกษาที่มีการเผยแพร่ข้อมูลสารสนเทศ ได้ใช้วิธีการเผยแพร่โดยใช้ แผ่นพับ หอกระจายเสียงชุมชน ชีءแจ้งที่ประชุม ผู้ปกครองนักเรียนและคณะกรรมการสถานศึกษา ส่วนวิธีนำเสนอข้อมูลสารสนเทศที่สำคัญเพื่อเผยแพร่ในหน่วยงานหรือนอกหน่วยงานพบว่า มีการนำโดยแผนภูมิแสดงข้อมูลสารสนเทศ นำเสนอข้อมูลโดย Microsoft Power Point ด้านการนำข้อมูลไปใช้

พบว่ามี การนำข้อมูลสารสนเทศเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษาในการรายงานการประเมินตนเอง นำข้อมูลสารสนเทศเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อรองรับการประเมินจากหน่วยงานภายนอก (สมศ.) และเผยแพร่ข้อมูลสารสนเทศโดยใช้แผ่นพับ หอกระจายเสียงชุมชน ซึ่งแจ้งที่ประชุมผู้ปกครอง นักเรียน และคณะกรรมการสถานศึกษา สำหรับข้อค้นพบจากการศึกษาของ จันทรพร เสงี่ยมพักตร์ (2549) ก็พบว่า มีการนำข้อมูลสารสนเทศที่ได้ไปใช้ในการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อรองรับการประเมินจากหน่วยงานภายนอก นำเสนอข้อมูลและสารสนเทศในรูปแบบการบรรยายสำหรับปัญหาของการนำข้อมูลไปใช้ พบว่า บุคลากรและนักเรียน ใช้ประโยชน์จากข้อมูลและสารสนเทศได้อย่างไม่เต็มศักยภาพ ดังที่ ณรงค์ บุญมี (2529) กล่าวว่า รูปแบบของการนำเสนอข้อมูล เนื่องจากการนำเสนอข้อมูลในแต่ละปีของหน่วยงานแต่ละหน่วยงาน มักมีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอไม่มีแบบนำเสนอที่แน่นอนเป็นมาตรฐานเพื่อใช้ในงานตลอดไป ทำให้เกิดความยุ่งยากต่อการวางแผนการศึกษาได้ และความซับซ้อนในการเผยแพร่ข้อมูล เนื่องจากแต่ละหน่วยงานจะดำเนินการเผยแพร่ข้อมูลความต้องการของตนเอง หรือความต้องการของผู้ใช้ ที่มาขอรับบริการอยู่เสมอ ๆ บางครั้งก็นำข้อมูลของหน่วยงานอื่นมาทำการเผยแพร่ด้วย ทำให้สิ้นเปลืองแรงงานและทรัพยากร สำหรับผลการศึกษาของ จันทรพร เสงี่ยมพักตร์ (2549) ก็พบว่า ไม่มีการนำเสนอข้อมูลและสารสนเทศโดยใช้สไลด์และนำเสนอข้อมูลและสารสนเทศไม่ตรงประเด็นไม่สมบูรณ์ ไม่เป็นระบบที่ชัดเจนเกิดความซ้ำซ้อนและไม่มีความหลากหลาย และบุคลากรมีจำกัดมีภาระงานมาก ขาดความรู้ความชำนาญและไม่มีผู้รับผิดชอบโดยตรง ส่วนข้อเสนอแนะในการนำข้อมูลไปใช้ คือ ควรนำข้อมูลและสารสนเทศไปใช้ในการตัดสินใจในการวางแผนงาน โครงการและงานต่างๆ ให้เกิดประโยชน์มากที่สุด ควร

นำเสนอข้อมูล และสารสนเทศที่เป็นปัจจุบันถูกต้อง ครบถ้วน มีความหลากหลาย ให้บุคลากรทุกคนรับทราบ และนำไปใช้ประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานให้มากขึ้น

1.5 ขั้นตอนการจัดเก็บข้อมูลและสารสนเทศ มีการจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอเพื่อจัดหาวัสดุ อุปกรณ์ให้ครบถ้วน เหมาะสม เพียงพอและมีประสิทธิภาพ ดำเนินการพัฒนาระบบการจัดเก็บและการสืบค้นข้อมูลให้ทันสมัยเป็นปัจจุบัน มีการคัดเลือกข้อมูลที่ต้องการจัดเก็บข้อมูลและ จัดให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการการวางแผนในการจัดเก็บข้อมูล มีการจัดเก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบ สอดคล้องกับ เครื่องจักรดี พราวศรี (2544) ก็พบว่า ในการเก็บรวบรวมข้อมูลควรจัดเตรียมเครื่องมือ วางแผนและจัดทำปฏิทินการดำเนินงาน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยตรงจากแหล่งข้อมูล มอบหมายให้ผู้ปฏิบัติงานเก็บข้อมูลเป็นระยะตามเครื่องมือที่กำหนดให้เก็บและบันทึกโดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์หรือแฟ้มเอกสาร นอกจากนั้น สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2554) ได้สรุปว่าในกระบวนการพัฒนาระบบข้อมูลและสารสนเทศต้องมีการวางแผนการเก็บข้อมูลโดยที่ผู้บริหารและครูผู้สอนร่วมกันวางแผนการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยกำหนดลักษณะของข้อมูล วิธีการเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูลและแหล่งข้อมูล มีการจัดหาหรือสร้างเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูลมีการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยคำนึงถึงความถูกต้องและความเป็นปัจจุบันของข้อมูล ทำการวิเคราะห์ข้อมูลและเก็บรักษาข้อมูลที่จัดเก็บรักษาข้อมูลที่จัดเก็บมาโดยจัดข้อมูลให้เป็นหมวดหมู่เรียกใช้ได้สะดวก และนำไปใช้ประโยชน์ได้ตรงตามวัตถุประสงค์ และทำการปรับปรุงพัฒนาระบบข้อมูลและระบบสารสนเทศได้อย่างต่อเนื่อง ในขณะที่ อรุณา แก้วสว่าง (2548) พบว่า ในด้านการวางแผนจัดเก็บข้อมูล ส่วนใหญ่มีการจัดทำรายการข้อมูลที่ต้องการ มีการออกแบบระบบจัดเก็บและประมวลผล

วารสารวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

ได้รับการประเมินคุณภาพวารสารวิชาการอยู่ในฐานข้อมูล TCI กลุ่ม 1

ด้านการเก็บรวบรวมข้อมูล ส่วนใหญ่มีระบบและวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล สามารถเก็บรวบรวมข้อมูลได้ภายในระยะเวลาที่กำหนดผู้รับผิดชอบมีความรู้และประสบการณ์และมีการประชุมชี้แจงให้ทราบเกี่ยวกับการปฏิบัติในแนวทางเดียวกันก่อนทำการเก็บข้อมูล

ข้อเสนอแนะ

1. ควรมีการวิจัยเพื่อศึกษาความต้องการในการพัฒนาสารสนเทศของสถานศึกษาในการบริหารสถานศึกษา เช่น การจัดการระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารงานวิชาการ ด้านงบประมาณ เป็นต้น
2. ควรมีการวิจัยการจัดการระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารงานบุคคลเชิงเปรียบเทียบระหว่างสถานศึกษาที่แตกต่างกัน

เอกสารอ้างอิง

- กิตติศักดิ์ เจริญศรี. (2550). การดำเนินงานเทคโนโลยีสารสนเทศของโรงเรียนอัสสัมชัญลำปาง. การค้นคว้าแบบอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยมหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- เกรียงศักดิ์ พรารศรี. (2544). *การจัดการระบบสารสนเทศในการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษา*. กรุงเทพฯ: บุ๊คพอยท์.
- คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. สำนักงาน. (2541). *ผลการประเมินมาตรฐานโรงเรียนประถมศึกษา ปีการศึกษา 2541*. เอกสารอัดสำเนา.
- จันทิรา จันทเลิศ. (2548). *การจัดการระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อการประกันคุณภาพของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ เขต 4*. การค้นคว้าแบบอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย.มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- จันทรพร เสถียมพัคตร์. (2549). *การจัดการระบบข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษาในอำเภอเมืองเชียงใหม่*. การค้นคว้าแบบอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย.มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- เฉลิม ศรีผดุง. (2543). บทนำ. ในการปฏิรูประบบราชการ : *การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เพื่อการปฏิรูประบบราชการ*.
- ณรงค์ บุญมี. (2529). *สภาพปัจจุบันและปัญหาของระบบสารสนเทศทางการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ: รวมบทความเกี่ยวกับระบบสารสนเทศทางการศึกษา* (หน้า 37-51). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. (12-18). กรุงเทพฯ: ศรีเมืองการพิมพ์.
- เทพฤทธิ์ วรรณมกอก. (2550). *การดำเนินงานระบบสารสนเทศของโรงเรียนในเครือข่ายสามัคคีอำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่*. การค้นคว้าแบบอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- นันทนา บริรักษ์. (2550). *การดำเนินงานระบบสารสนเทศของโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพทางการศึกษามอگوی จังหวัดเชียงใหม่*. การค้นคว้าแบบอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- นาท นวมขำ. (2547). *การพัฒนาระบบสารสนเทศงานบุคคล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา นครราชสีมา เขต 3*. การศึกษาค้นคว้าอิสระการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

วารสารวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

ได้รับการประเมินคุณภาพวารสารวิชาการอยู่ในฐานข้อมูล TCI กลุ่ม 1

นพรัตน์ ผือโย. (2546). **การพัฒนาบุคลากรด้านการจัดระบบข้อมูลและสารสนเทศ โรงเรียนบ้านป่าหนองอ้อ อำเภอจันทหาร จังหวัดร้อยเอ็ด.**

การศึกษาค้นคว้าอิสระการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

ปกรณศักดิ์ ถินอภัย. (2547). **การพัฒนาครูเกี่ยวกับสารสนเทศด้านบุคลากรโรงเรียนหามแหโพหนองวิทยาคม อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์.**

การศึกษาค้นคว้าอิสระการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

ปฏิรูปการศึกษา. สำนักงาน. (2544). **ปฏิรูปการศึกษาไทยในมุมประชาชน.** กรุงเทพฯ: พิมพ์ดี.

ประวัติ เต็มบุญ. (2546). **ปัญหาและความต้องการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดหนองคาย.** วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สถาบันราชภัฏมหาสารคาม.

ประเสริฐ พิเศษสมัย. (2547). **การพัฒนาระบบสารสนเทศบุคลากรโรงเรียนศรีไผทสมันต์ อำเภอเมืองสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์.** การศึกษาค้นคว้าอิสระการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

เรืองวิทย์ นนทะภา, และคณะ. (2547). **เอกสารการสอนวิชาสื่อและเทคโนโลยีการสอน.** กรุงเทพฯ: ภาควิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

วิศิษฐ์ ดวงหัตถ์. (2547). **การพัฒนาระบบสารสนเทศงานบุคลากรวิทยาลัยเทคนิคกาฬสินธุ์.** การศึกษาค้นคว้าอิสระการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

วรพงษ์ สันติวงศ์. (2539). **การจัดการสารสนเทศเพื่อการบริหารของสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ เขตการศึกษา 8. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.**

สามัญศึกษา. กรม. (2538). **การจัดระบบสารสนเทศของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา.** กรุงเทพฯ

สิทธิชัย โชนงนุช. (2540). **ระบบสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจของผู้บริหารในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 8.** วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. กระทรวงศึกษาธิการ. (2554). **แนวทางการดำเนินงานเรียนฟรีเรียนดี 15 ปี อย่างมีคุณภาพ ปีงบประมาณ 2554.** กรุงเทพฯ: ผู้แต่ง.

อัมพร นวลสุวรรณ. (2547). **การพัฒนาระบบสารสนเทศกลุ่มบริหารงานบุคคล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 อำเภอห้วยผึ้ง จังหวัดกาฬสินธุ์.** การศึกษาค้นคว้าอิสระการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

องอาจ ดีประดวง. (2547). **การพัฒนาระบบสารสนเทศงานบุคลากร โรงเรียนสุรวิทยาคาร จังหวัดสุรินทร์.** การศึกษาค้นคว้าอิสระการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

อรอุมา แก้วสว่าง. (2548). **การจัดการระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อการบริหารงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ เขต 2.** วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.